

NTP, godstransportog grønn omstilling

Osloregionen, NTP-webinar 20. april 2021

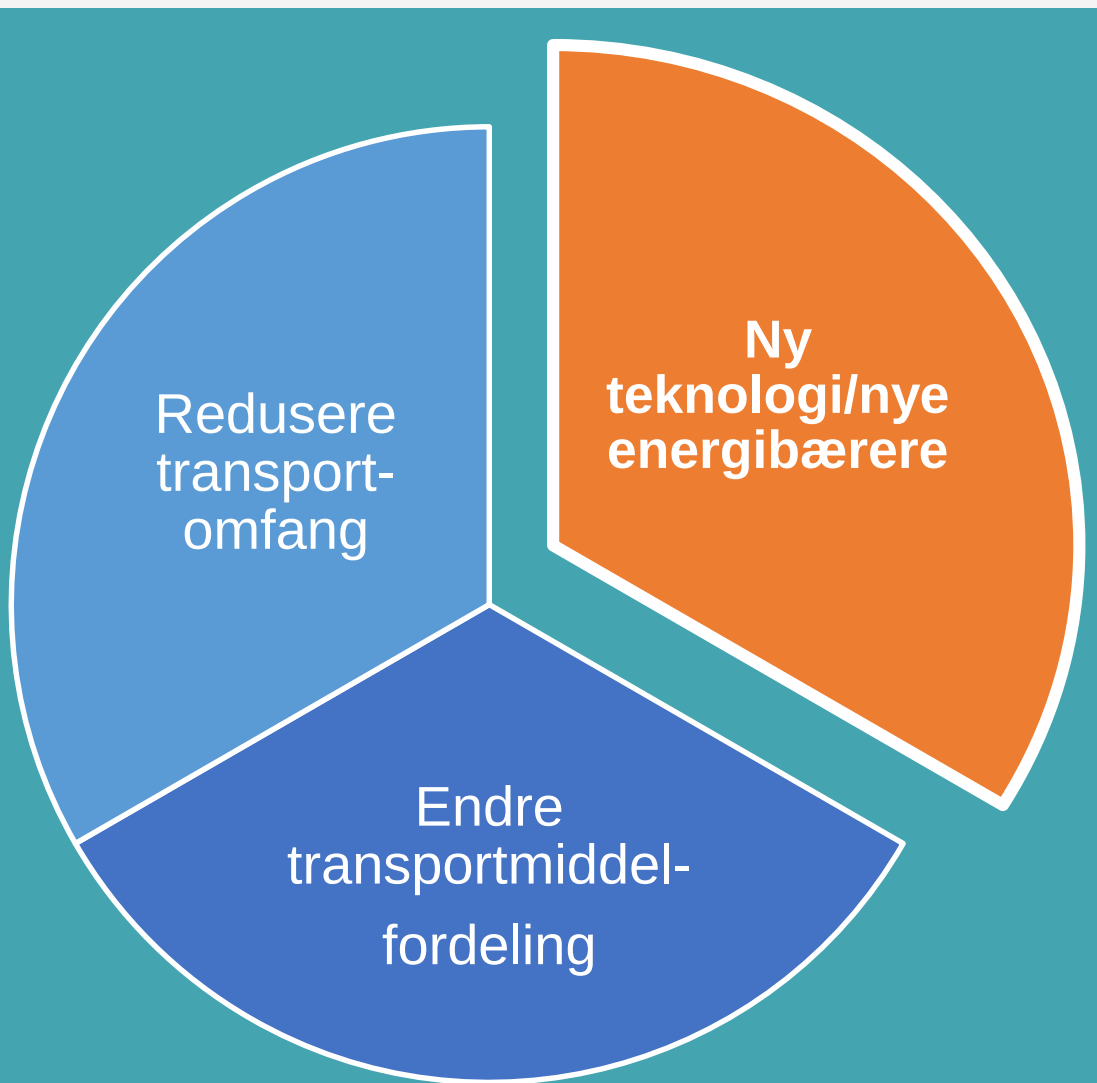
Christine Holtan Bøgh

Fagansvarlig Transport

christine@zero.no

**Det ER mulig å forene
konkurransedyktig, norsk
godstransport med grønn
omstilling og klimakutt**

Klimautfordringen er en energiutfordring

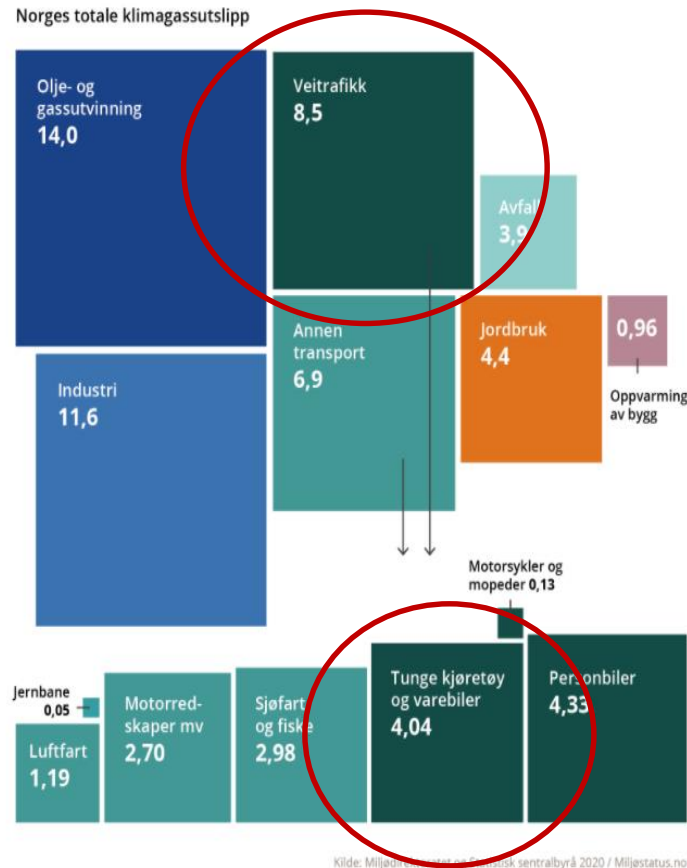

- Begrensninger av reiser og omfordeling av folk og gods er viktig - men ikke nok til å nå målene
- Hele sektoren må over på fornybare og utslippsfrie energibærere
- Det trengs pakker av virkemidler og skreddersøm mot ulike deler av markedet

Veitransporten avgjør!

Utslipp av klimagasser fra transport i 2019
Millioner tonn CO₂-ekvivalenter

Norges totale klimagassutslipp

Figuren viser klimagassutslipp fra transport, sammenlignet med de totale klimagassutslippene i 2019. | Kilde: Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå 2020 / Miljøstatus.no

- Transportsektoren skal halvere sine utslipp innen 2030
- Gods på vei mer enn doubles frem mot 2050
- En stor del av veksten kommer i Osloregionen
 - - viktig handelsportal
 - - vekst i befolkning og kjøpekraft
 - - store prosjekter gir betydelig massetransport
- Tungtransporten er en joker for å nå mål for produktivitet, effektivitet og utslippskutt

Godstransporten - klimapolitikkenes glemte barn?

<https://zero.no/godstransporten-klimapolitikkenes-glemte-barn/>

- ✓ Sammensatt, spesialisert og undervurdert
- ✓ Sterkt konkurranseutsatt og økonomisk presset
- ✓ Omstillingsviljen er der – evnen er ulikt fordelt
- ✓ Strategier, mål, tiltak og virkemidler må spille på lag med næringen

Hva trenger de mest?

Forutsigbarhet, økonomi, støtteordninger, bruksfordeler

«Varene finner du jo bare i butikkene»

Klimamålene for transportsektoren kan kun nås hvis teknologimålene i NTP nås

*«Innen 2030 skal alle nye, tunge varebiler og
halvparten av alle nye lastebiler være
utslippsfrie»*

Ny NTP – for fremtiden?

Noen reaksjoner:

- NTP henviser til Klimaplanen - Klimaplanen henviser til NTP....
- Teknologimålene opprettholdes – men uklart hvordan de skal nås
- Generaliserer teknologisk umodenhet
- Fraværende rolle innen fornybar energi
- Krav til fossilfrie anleggsmaskiner rekker bare 10-20% inn i utslippstotalen
- Ingen nye grep eller forpliktelser for å nå målet om utslippsfri kollektivtrafikk om fire år fra nå

Ny NTP må forme fremtiden

SAMFERDSEL

**CHRISTINE HOLTAN
BØGH**

Fagansvarlig for transport
i miljøstiftelsen Zero

Uten transport stopper Norge. Og uten en infrastruktur som legger til rette for den teknologiske omstillingen kjøretøyparken skal gjennom de neste tiårene, stopper også Norges muligheter for å nå klimamålene. Før påske legger samferdselsminister Knut Arild Hareide frem ny Nasjonal transportplan. Den blir avgjørende for å sikre norsk næringsliv forutsigbarhet i den kommende revolusjonen innen utslippsfri teknologi for alle kjøretøygrupper.

God infrastruktur er ikke et mål i

seg selv. Det er et virkemiddel for å nå andre samfunns mål som effektiv godstransport, bærekraftig byutvikling, høy trafikksikkerhet og god mobilitet mellom by og land og på tvers av transportformer. Men det er i tillegg et virkemiddel for å nå klimamålene og legge til rette for energiomstilling i hele sektoren.

Ny NTP må gi retning for hvordan infrastrukturen vi planlegger nå, aktivt bidrar til at alle transportformer raskest mulig kan ta i bruk fornybar energi. I løpet av snaua fire år skal det kun selges utslippsfrie nye personbiler i Norge. Innen 2030 skal alle nye, tunge varebiler og halvparten av alle nye lastebiler være utslippsfrie, et mål som ble satt i forrige NTP. Dette kan bli vanskelig å nå om vi fortsetter med altfor lavt tempo i utrulling av fornybar energi

langs veiene våre. NTP må aktivt forme fremtiden. Nye prosjekter er utdaterte før første spadetak hvis det ikke planlegges med lading for elektriske kjøretøy og muligheter for å fylle hydrogen og biogass. Prosjektene må også få klimabudsjetter og krav til utslippsfri bygging og materialbruk.

Nasjonal transportplan har gjerne ambisjoner for rundt tusen milliarder kroner. Det er mye penger, og skal dekke store behov i et langstrakt land. Vi håper samferdselsminister Hareide setter pengene i arbeid på en målrettet måte og sørger for at avkastningen kommer gjennom enklere omstilling og forutsigbarhet for næringslivet. For skal vi nå målene for ny kjøretøyteknologi, kan ikke infrastrukturen bli et hinder på veien.

Hvordan kan NTP bli en god klimaplan?

Aktivt hjelpe norsk næringsliv ved å:

- Lage en helhetlig nasjonal plan for fornybar energi til alle transportformer i korridorer, knutepunkter, havner og byer
 - i forkant av teknologimålene
 - ambisiøs, målsatt, konkret, tydelig, tiltaksbasert, tidfestet (2025)
 - aktiv og avklart statlig rolle, god koordinering mellom aktører
 - prioritere tiltak for lange og tunge transporter
- Sikre effektive og moderne logistikk løsninger
- Bruke materialer med lavt klimaavtrykk fra norske leverandører i byggingen og stille krav i tråd med rammer
- Fremme tiltak som sikrer utslippsfri kollektivtrafikk og inkluderer varetransporten i bypakkene
- Lage en ambisiøs nasjonal plan for fremtidens fornybare og utslippsfrie luftfart

Teknologien er her – etterspørselen må økes

ZERO

Oppsummert

- Vi trenger en konkurransedyktig, norsk godstransportsektor fremover – vei vil dominere
- Vi må øke den grønne konkurransekraften gjennom langsiktig forutsigbarhet, tydelig offentlig ansvar og riktig virkemiddelbruk
- Vi må tenke grønn næringsutvikling i flere verdikjeder samtidig
- Fornybar energi vil overta – legg til rette nå!
- Teknologimålene i NTP kan og må nås
- Offentlig – privat samarbeid nødvendig
- Bruk hele virkemiddel-repertoaret og skreddersy løsninger!

